

Svečana misa u ponoć: PROSLAVA BOŽIĆA PO GREGORIJANSKOM KALENDARU

PROSLAVA BOŽIĆA PO GREGORIJANSKOM KALENDARU

Opovo, 24. decembar 2014;

Danas se proslavlja Badnje dan, a sutra Božić – rođenje Hristovo po Gregorijanskom kalendaru. Božić po novom Gregorijanskom kalendaru obeležavaju rimokatolička, protestantske, anglikanske i većina pravoslavnih crkava izuzev Srpske i Ruske pravoslavne crkve, Jerusalimske patrijaršije i Svete Gore koje ovaj praznik proslavljaju još uvek po starom Julijanskom kalendaru, odnosno 13 dana kasnije.

U našoj opštini Božić danas proslavljaju uglavnom vernici rimokatoličke crkve. U ponoć 24/25. decembra služiće se sveta misa koja se zove ponoćka i to je služba koja se upražnjava samo u rimokatoličkoj crkvi kada se po verovanju iz mraka

pojavljuje Božje svetlo. Na svečanoj misi – ponoćki pevaju se crkvene i stare narodne pesme što stvara atmosferu radosti.

Simboli proslave Božića kod rimokatolika su jaslje u kojima je po predanju Hrist rođen, jelke kao večno zeleno drvo i adventni venac. Jaslje i figure koje dočaravaju siromaštvo stajе u kojoj je Hrist rođen, postavljaju se u crkve ali i u domove vernika, dok je adventni venac ispletен od slame i borovih grančica, ukrašen purpurnim vrpčama i ima četiri sveće, za četiri nedelje posta, koje se pale jedna po jedna, svake nedelje uoči Božića.

Svim vernicima koji Božić proslavljaju po Gregorijanskom kalendaru, redakcija Glasa Opova čestita praznik.

Božićna poslanica Beogradskog nadbiskupa mons. Stanislava Hočevara

Predraga braćo i sestre,

Svi vi poštovani ljudi dobre volje!

Uvek smo uzbuđeni kada se približavaju veliki događaji ili kada nam u pohode dolaze izuzetne ličnosti. U nama se tada bude tolike misli, želje, osećanja i različita očekivanja. Da li je moguće da tako ne gledamo i na božićne praznike... Još više, tada često mislimo na prošlost, na tradiciju: možda na to kako smo u svom detinjstvu slavili Božić. I, obično, više pažnje možda posvećujemo tome da u našim ormarima ili u našim sećanjima potražimo sve ono što je nekada »činilo«božićno slavlje.

U tom jednostranom osvrtnju na prošlost ispoljava se naš veliki nedostatak u proslavljanju Božića. Naime, svako crkveno slavlje neke spasonosne tajne provodimo isključivo zato da bi nas ona u našem životnom dinamizmu i dinamizmu istorije – što znači ovde i sada – preobražavala. I to preobražavala na taj način što nas, pre svega, oslobađa od svega onoga što ne pripada našem identitetu, našoj ličnosti, a zatim – idealno i izvorno približava Isusu Hristu, Bogočoveku, jednoj i jedinstvenoj ličnosti čitave istorije.

Naime: greh i sklonost svemu što je egocentrično ne pripada našoj ličnosti. Greh i sklonost zlu su »strano telo«u nama, veliki »trn«koji ranjava naše biće. Po svom Božijem poreklu, našem biću pripada samo svestrani razvoj i duhovni napredak kao naša dominantna i prioritarna dimenzija. Bez ličnog oduhovljenja čovek ne može da opstane u sopstvenom dostojanstvu. Svi smo dobro svesni – a Majka Crkva i crkveni učitelji nas stalno na to podsećaju – da je Bog postao čovek samo zato da bi čovek postao Bog. Nije, dakle, neko društvo svestrano zdravo onda kada ulicama i trgovima šetaju osobe utonule u otuđenost i greh, nego je autentična demokratija na delu onda kada svako od nas sve jače i jače napreduje u potpunom saobražavanju Isusu Hristu. Tek saobličenje Hristu donosi pravu i autentičnu različitost, jer je, zapravo, samo Bogu sve moguće i samo Njemu su sve mogućnosti zaista moguće. Približiti se, dakle, Bogu znači sebi omogućiti bezbrojne mogućnosti! Greh i zlo nas pak bestidno uniformišu i unižavaju

naše dostojanstvo, a upravo ta uniformisanost sistema posrnulog u greh rađa u nama nezadovoljstvo, agresivnost, gnušanje, destruktivost, apatiju, bedu...

Slavljenje božićne tajne nije, dakle, tek golo vraćanje u prošlost i njeno beskrvno materijalno oponašanje, nego hrabro, odgovorno i izvorno uranjanje u veliku reku spasenja, koja ne samo što postaje sve veća i veća, nego, u dubinama svog mističnog delovanja, sa sobom donosi sve više i više života, hraneći sve veći i veći deo čovečanstva. To je, naime, istorijsko ili mistično Telo Isusa Hrista – Crkva.

Braćo i sestre, evo zašto ovogodišnjom božićnom čestitkom želim da svima Vama na razmatranje ponudim ovaj nadokučivo bogati tekst jevanđeliste Luke, koji nam ovako navodi Isusove reči: »Sve mi predade Otac moj i niko ne zna ko je Sin – osim Oca; ni ko je Otac – osim Sina i onoga kome Sin hoće da objavi.«(Lk 10, 22) Gledajte, predragi! U ovim prazničnim danima, svojim telesnim očima mi obično gledamo samo nemoćno dete u jaslicama. Privlače nas i životinje, pastiri, možda i vatra, voda i anđeo koji lebdi u vazduhu, i mi ne uspevamo da nadiđemo svu tu spoljašnju stvarnost, ostajući ograničeni samo vidljivim delom ove kompozicije koju, inače, radosno tumačimo svojoj deci. A iza tog materijalnog prizora – što vidimo tek duhovnim očima, očima kontemplacije – postoji vrlo živa stvarnost *odnosa* između Oca i Sina. Iza vidljivih jaslica bruji beskonačna *reka života, odnosa u ljubavi* između Oca i Sina. Božji Sin je postao čovek ne da bi se naš pogled zaustavio samo na činjenici otelovljenja i na jaslicama, nego da bismo duhom uranjali u beskonačni Život najveće Tajne, Tajne Presvete Trojice. Taj život u novorođenom Isusu poznaje samo Otac. Ali Jedinorođeni Sin je upravo zato tu, tu među nama, u jaslicama, ne bi li nam podario taj isti božanski život koji On živi. Ali On, Isus – koji je Prvorođeni i Jedinorođeni – saopštava i objavljuje taj život samo onima kojima On hoće. Isus, zapravo, to hoće da saopšti onima koji to i traže, koji znaju da cene bogatstvo božanskog života. Taj

dar On hoće da podeli samo sa onima koji su otkrili da je, u poređenju s tim darom, svekoliko bogatstvo ovoga sveta samo običan prah. Takvim osobama Jedinorođeni Božji Sin objavljuje najosnovnije i zato najpotrebnije tajne života, kao najveći sjaj radosti i zato – sreće. Isusa nazivamo Jedinorođenim isključivo zato što je On savršenstvo svih savršenstava; On je prototip svih odnosa; ikona svakog sinovstva i pralik svake slobode, odgovornosti, saradnje i ljubavi. Samo jedan jedini je, dakle, *Jedinorođeni*. To znači: nijedan sin ili kći čovečanstva ne može da se razvija u smeru pune zrelosti ili svetosti bez odnosa s Isusom Hristom. Božić nije, dakle, praznik samo nekih većih ili manjih crkvenih, odnosno verskih zajednica, ili nekih plašljivih osoba koje beže od sveta. Božićna tajna je zato *kamen temeljac svekolikog života i celokupne kulture; noseći stub prave civilizacije i živog humanizma*. Ako takozvani demokratski sistem više uvažava grešnost ljudskog bića i njegovo udaljavanje od onih stubova života koje je postavio Hrist, onda je njegovo narušavanje nužno. Istorija to i potvrđuje. Ako, naime, ne otkrijemo i ne priznajemo (svesno ili nesvesno) odnos Otac-Sin u Presvetoj Trojici, zemaljska porodica postaje besmislena; ako ne otkrijemo odnos između Oca i Sina u Tajni Trojedinog Boga, onda bleđi svaka *vrednost odnosa među nama ljudima*. Solidarnost među nama nema u tom slučaju više temelja, a pojam »prijateljstva« postaje prazna reč! Preventivnost u svim našim odnosima pretvara se u голу borbu za vlastiti opstanak, a bezinteresno delovanje u našem životu izvrgava se ruglu, kao što se međusobni odnosi lako izvrću u ogovaranje, klevetanje, razdor i grupno nadmetanje. U takvim društvima svoje mesto nemaju ni majčinstvo, ni očinstvo, ni devičanstvo, ni karitas. Zato i danas u strukturama vlade ne postoji ministarstvo za porodicu. U samoj pak Crkvi, opet, to rađa nedostatak duhovnih zvanja, pogotovo ženskih redovničkih i monaških zvanja.

Moram priznati da me je u detinjstvu veoma čudila, a kao racionalno usmerenog mladog studenta teologije nekako i odvrćala činjenica da u predstavi božićnih jaslca svi kleče!

Kleče Bogorodica i Sveti Josif, pa i pastiri kada pristignu, ali i Mudraci kada otvaraju svoje darove Jedinorođenom. Trebalo je mnogo iskustva i molitve da otkrijem da je tajna Božića nešto što daleko nadilazi sve naše sposobnosti. Da, u ovim danima svi bismo morali da budemo na kolenima! Jer, tek u klečanju pred stvarnošću Božjeg rođenja možemo spoznati veličinu odnosa između Oca i Sina. Tada će se taj odnos utisnuti i u nas, i doslovno napajati i sve ostale naše odnose. Tada među nama više ne bi bilo licemerja, laži, prevara, korupcije, ubijanja i ratova, a našim društvima ne bi bila potrebna ministarstva prisile i kontrole. Čak bismo i materijalno mnogo više napredovali!

Upravo zato, stalna želja zlog duha, koji nas konkretno napastvuje, jeste da nas u ovim proslavama vraća samo u prošlost, u bezdušno ponavljanje prošlih i spoljašnjih gestova: tako gubimo potrebu da se iskreno obratimo Isusu, ne osećamo potrebu za iskrenom ispovešću, i ne čeznemo dovoljno za najdubljim sjedinjenjem s Isusom u svetom bogoslužjenju.

Hrist, opet, želi da nam daruje beskonačne tajne Oca i Sina. A tako i sve tajne života. Jer sve što uopšte postoji, postoji samo zato što Otac voli Sina i Sin voli Oca. Dokle god ne uronimo u tu tajnu, ne možemo pravilno da poštujemo ni svoj, ni tuđe živote. Život je ipak, ne zaboravimo, svetinja kojom niko nema pravo da trguje: ni nacionalne, ni međunarodne institucije.

Braćo i sestre! Uvidevši sve to, s novom snagom jedni drugima čestitajmo Božić! Srećno i spasonosno bilo nam rođenje Hristovo! Ispunjeni tom svetlošću i snagom, mirno započnimo *Novu godinu 2015!* S Božjim blagoslovom ona će sigurno biti srećna i uspešna, što od srca svima želim!

Braći i sestrama, pripadnicina istočnih Crkava, jednako kličem: *Hristos se rodi – vaistinu se rodi! Mir Božji sa svima vama!*

A uz neprekidnu molitvu, svima bez razlike udeljujem Božji
blagoslov: u ime Oca i Sina i Svetoga Duha.

U Beogradu, o Božiću 2014.

† Stanislav Hočevar,

nadbiskup